

Trafikutskottets betänkande 2023/24:TU2

En gemensam laddningsstandard för viss radioutrustning

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändring av radioutrustningslagen. Genom lagändringen införs en ny bestämmelse i radioutrustningslagen som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer att tillhandahålla radioutrustning med eller utan tillbehör. Hit hör kravet att om en ekonomisk aktör erbjuder konsumenter och andra slutanvändare att förvärva radioutrustning tillsammans med en laddningsenhet ska den ekonomiska aktören även erbjuda möjligheten att förvärva utrustningen utan laddningsenhet.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 28 december 2023.

Behandlade förslag

Proposition 2022/23:138 En gemensam laddningsstandard för viss radioutrustning.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	5
Regeringens lagförslag	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Propositionen	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:138.

Stockholm den 17 oktober 2023

På trafikutskottets vägnar

Ulrika Heie

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ulrika Heie (C), Gunilla Svantorp (S), Maria Stockhaus (M), Mattias Ottosson (S), Jimmy Ståhl (SD), Åsa Karlsson (S), Sten Bergheden (M), Kadir Kasirga (S), Helena Gellerman (L), Carina Ödebrink (S), Ann-Sofie Lifvenhage (M), Linda W Snecker (V), Magnus Oscarsson (KD), Oskar Svärd (M), Daniel Helldén (MP), Johanna Rantsi (M) och Patrik Jönsson (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2022/23:138 En gemensam laddningsstandard för viss radioutrustning. Inga motioner har lämnats med anledning av propositionen. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag till en ändring i radioutrustningslagen (2016:392) som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer när det gäller att tillhandahålla radioutrustning med eller utan tillbehör. Hit hör kravet att om en ekonomisk aktör erbjuder konsumenter och andra slutanvändare att förvärva radioutrustning tillsammans med en laddningsenhet ska den ekonomiska aktören även erbjuda möjligheten att förvärva utrustningen utan laddningsenhet. Ändringen är en följd av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2380 av den 23 november 2022 om ändring av direktiv 2014/53/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 28 december 2023.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radio-
utrustningslagen som innebär att regeringen eller den myndighet
som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter
för ekonomiska aktörer när det gäller att tillhandahålla
radioutrustning med eller utan tillbehör.

Bakgrund

Den 16 april 2014 antog Europaparlamentet och rådet direktiv 2014/53/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning och om upphävande av direktiv 1999/5/EG (radioutrustningsdirektivet). Syftet med direktivet är att upprätta en rättslig ram för att tillhandahålla och börja använda radioutrustning i EU. Radioutrustning definieras i direktivet som elektriska eller elektroniska produkter som avsiktligt avger eller tar emot radiovågor för radiokommunikation eller radiobestämning och elektriska eller elektroniska produkter som måste kompletteras med ett tillbehör, t.ex. en antenn, för att avsiktligt avge eller ta emot radiovågor för radiokommunikation eller radiobestämning.

Radioutrustningsdirektivet innehåller centrala bestämmelser om att en radioutrustning ska uppfylla väsentliga krav när det gäller hälsa och säkerhet, elektromagnetisk kompatibilitet och undvikande av skadlig störning. Det finns även bestämmelser som reglerar skyldigheter för de olika ekonomiska aktörerna, dvs. tillverkare, tillverkarens representant, importör och distributör. Vidare finns detaljerade bestämmelser om förfarandet för att bedöma överensstämmelse med de väsentliga kraven, om att upprätta en EU-försäkran, om CE-märkning och att upprätta av teknisk dokumentation samt om provning av radioutrustning. Dessutom innehåller direktivet bestämmelser om marknads kontroll och kontroll av utrustning som förs in i unionen och om förfaranden för att hantera radioutrustning som utgör en risk på nationell nivå m.m.

Gällande rätt

Radioutrustningslagen

Radioutrustningsdirektivet har genomförts i svensk rätt genom radioutrustningslagen (2016:392). Lagen har utformats som en ramlag där de mer grundläggande bestämmelserna om villkoren för att släppa ut och tillhandahålla radioutrustning på marknaden och de ekonomiska aktörernas roller, liksom bestämmelserna om marknadskontroll, genomförts i lag. När det gäller de närmare kraven på radioutrustning och skyldigheterna för ekonomiska aktörer att vidta åtgärder när det gäller radioutrustning meddelas dessa i föreskrifter av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Ändringsdirektivet

Den 23 november 2022 antog Europaparlamentet och rådet direktiv (EU) 2022/2380 om ändring av direktiv 2014/53/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning (ändringsdirektivet).

Ändringsdirektivet utgör en fortsättning på det arbete som pågått sedan 2009 på unionsnivå för att begränsa fragmenteringen av antalet laddningslösningar för mobiltelefoner och liknande radioutrustning. Även om de frivilliga initiativ som tagits har medfört en minskning av antalet olika laddningslösningar på marknaden uppfyller dessa initiativ inte helt unionens politiska mål att säkerställa konsumenters bekvämlighet, minska det elektroniska avfallet och undvika en fragmentering av marknaden för laddningsenheter.

Ändringsdirektivet innebär bl.a. att det införs en ny artikel 3a i radioutrustningsdirektivet. Den huvudsakliga innebörden av ändringarna i artikel 3 är att det införs ett krav på en gemensam standard för laddningsdon för vissa typer eller klasser av radioutrustning i form av usb typ C samt ett gemensamt kommunikationsprotokoll. I artikel 3a.1 införs det ett krav på att en ekonomisk aktör som erbjuder konsumenter eller andra slutanvändare att förvärva radioutrustning tillsammans med en laddningsenhet även ska erbjuda konsumenter och andra slutanvändare att förvärva radioutrustningen utan en laddningsenhet. Vidare stärks informationsskyldigheten för de ekonomiska aktörer som tillhandahåller en sådan radioutrustning i form av en skyldighet att informera om huruvida en laddningsenhet ingår tillsammans med radioutrustningen samt om radioutrustningens laddningskapacitet. Tillverkarna av radioutrustningen ska även visa att radioutrustningen har utrustats med det laddningsgränssnitt och kommunikationsprotokoll som nu införs (artikel 17). Marknadskontrollmyndigheten får mandat att kontrollera att de nya förändringarna följs (artiklarna 40 och 43).

Flera av de föreskrifter som behövs för att genomföra ändringsdirektivet bör beslutas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av de bemyndiganden som redan finns i radioutrustningslagen och radioutrustningsförordningen (2016:394). När det gäller artiklarna 40 och 43

finns det i den befintliga svenska regleringen möjlighet för marknads-kontrollmyndigheten att följa upp krav som tillkommer inom ramen för radioutrustningsdirektivet.

Propositionen

Ändring i radioutrustningslagen

I 7 § radioutrustningslagen anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning. Bemyndigandet i bestämmelsen omfattar inte den skyldighet som anges i ändringsdirektivets artikel 3a.1 om att kunna tillhandahålla utrustning utan laddningsenhet. Det behöver därmed göras ett tillägg i 7 § radioutrustningslagen som innebär att denna skyldighet kan genomföras i svensk rätt.

Ikraftträdande

Enligt artikel 2 i ändringsdirektivet ska medlemsstaterna senast den 28 december 2023 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa ändringsdirektivet. Regeringen anser därför att förslaget bör träda i kraft vid denna tidpunkt.

I ändringsdirektivet anges i artikel 2 att de nya kraven ska gälla fr.o.m. den 28 december 2024 och när det gäller bärbara datorer fr.o.m. den 28 april 2026. Regeringen anser att de ekonomiska aktörerna genom denna övergångsperiod ges tillräckligt med tid för att göra nödvändiga anpassningar. Mot den bakgrunden bedömer regeringen att det inte finns behov av några övergångsbestämmelser.

Konsekvenser

Enligt regeringen kan de nya kraven i sin helhet komma att leda till förenklingar och ökad bekvämlighet för konsumenter och andra slutanvändare. Det beror på att konsumenterna nu endast kommer att behöva förhålla sig till en standard för laddningsdon. Även effekterna för berörda företag bedöms som begränsade. Det kan dock antas att införandet av en gemensam standard för radioutrustningens laddningsdon initialt kan komma att medföra en viss ökning av kostnader för, i första hand, tillverkare av radioutrustning som inte har usb typ C som standard för tillhörande laddningsdon. Den omständigheten att vissa klasser eller kategorier av radioutrustning ska tillhandahållas även utan någon laddningsenhet kan medföra ökade kostnader för tillverkarna, särskilt i de fall nya förpackningar och förpackningsmetoder behöver tas fram. Utöver tillverkarna har även importörerna och distributörerna av radioutrustning nya skyldigheter att förhålla sig till i form av bl.a. utökade informationskrav. Eftersom radioutrustningsdirektivet redan ställer krav på grundläggande information om t.ex. säkerhet och tilltänt användningsområde för radioutrustning får de ytterligare administrativa

kostnaderna som eventuellt kan uppstå anses vara av begränsad omfattning och av engångskaraktär enligt regeringens bedömning.

De nya kraven antas i sin helhet få effekter för miljön. Genom den gemensamma standarden på laddningsdon kan en och samma laddningsenhet användas för att ladda flera olika typer av radioutrustning, vilket minskar antalet laddningslösningar på marknaden och därigenom behovet av flera olika laddningsenheter och i förlängningen det elektroniska avfallet.

Post- och telestyrelsen (PTS) är för närvarande den myndighet som utfärdar föreskrifter i fråga om radioutrustning, och tanken är att utse PTS till den myndighet som även i det här fallet får meddela föreskrifter. Det innebär enligt regeringen att PTS i viss mån kommer att få ökade kostnader för att ta fram nya föreskrifter och ett utökat tillsynsområde. De ökade kostnaderna bedöms dock rymmas inom PTS befintliga ekonomiska ramar. Förslaget bedöms inte påverka antalet mål i de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar regeringens lagförslag som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer när det gäller att tillhandahålla radioutrustning med eller utan tillbehör. Utskottet konstaterar att syftet med lagförslaget är att säkerställa att konsumenter och andra slutanvändare inte tvingas köpa en ny laddningsenhet vid varje köp av exempelvis en ny mobiltelefon eller liknande radioutrustning.

Utskottet anser att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformat och konstaterar att det inte väckts några följdmotioner med anledning av propositionen. Utskottet föreslår därmed att riksdagen bifaller regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2022/23:138 En gemensam laddningsstandard för viss radioutrustning:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i radioutrustningslagen (2016:392)

Härigenom föreskrivs¹ att 7 § radioutrustningslagen (2016:392) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheter för ekonomiska aktörer i fråga om radioutrustning, när det gäller

1. registrering av utrustning,
2. teknisk dokumentation,
3. bedömning av överensstämmelse,
4. EU-försäkran om överensstämmelse,
5. märkning av utrustning,
6. skadeförebyggande arbete,

och

7. tillhandahållande av bruksanvisningar, säkerhetsinformation och annan dokumentation eller information.

6. skadeförebyggande arbete,

7. tillhandahållande av bruksanvisningar, säkerhetsinformation och annan dokumentation eller information, *och*

8. *tillhandahållande av utrustning med eller utan tillbehör.*

Denna lag träder i kraft den 28 december 2023.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/53/EU av den 16 april 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av radioutrustning och om upphävande av direktiv 1999/5/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2380.